

**Табела 5.2.** Спецификација предмета  
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Студијски програм :</b> Основне академске студије социологије                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Назив предмета:</b> Право на град: између јавног и приватног                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Наставник/наставници:</b> проф. др Мина З. Петровић                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Статус предмета:</b> изборни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Услов:</b> Одслушани предмети Теорије друштвене структуре и система и Теорије о друштвеним променама, Методологија социолошких истраживања 1, Методологија социолошких истраживања 2, Социологија града                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Циљ предмета</b><br>Циљ предмета је да студенти разумеју појам права на град као индивидуалног (грађанског) и групног права становника града на обликовање простора у коме живе, и значај овог права у обликовању урбане политике.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Исход предмета</b><br>Исход предмета је способност студената да валоризују однос јавног и приватног простора у граду, као и однос друштвене и политичке функције јавног простора.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Садржај предмета</b><br><i>Теоријска настава</i><br>Појам права на град дефинише се на основу Лефевровог концепта друштвене продукције простора и појмова урбаног друштва и урбане револуције, и повеузује се са различитим грађанским правима, посебном социјалним, као и са појмом урбаног грађанства. Разматра се концепт индеферентности као нова форма друштвености релевантна за разумевање појма јавног простора и повезује са неолибералном урбаном политиком која смањује сусретање различитости и запуста урбанитет јавних простора. Нагласак је на негативним ефектима комерцијализације и приватизације јавног простора, разматра се концепт шопинг молова као јавних простора у приватном власништву, повлачи разлика између појмова заједница и јавност, уз аргументацију да је ограничавање јавности у супротности са идеалом јавног простора и правом на град у Лефевровом кључу. Посебан нагласак је и на праву на стан односно кров над главом.<br><br><i>Практична настава</i><br>Део наставе у склопу аудиторних вежби бави се праксама које теже афирмацији права на град и права на стан, било да је реч о социјалним покретима или институционализованим стратегијама у оквиру урбане/стамбене политике. Анализирају се искуства побуњених градова, праксе сквотирања, стратегије развоја паметних и праведних градова, као и међународне повеље које се базирају на концепту права на град/права на стан, да би се дефинисале кључне препреке и потенцијали остваривања права на град. |
| <b>Литература</b><br><b>Обавезна литература:</b><br>Анри Лефевр. 1974. Урбана револуције, Београд: Нолит, стр. 153-200.<br>Дејвид Харви. 2013. Побуњени градови, Нови Сад: Медитеран пабблишинг, стр. 25-130, 165-209.<br>Petrović, M. 2019. Smart City and its Social Implications. In: Stojkov, B. (ed): The e-Future of Cities Belgrade: University of Belgrade – Faculty of Geography and Academy of Engineering Sciences in Serbia, str. 135-145.<br>Purcell, M. 2003. Citizenship and the right to the global city: Reimagining the capitalist world order. International Journal of Urban and Regional Research, 27(3), 564–590.<br>Judit Bodnar. 2015. Reclaiming public space, Urban Studies 2015, Vol. 52(12), str. 2090–2104.<br>Miguel A. Martínez. 2020. European squatters' movements and the right to the city. In: Cristina Flesher Fominaya and Ramón A. Feenstra (eds.), Routledge Handbook of Contemporary European Social Movements Protest in Turbulent Times, Routledge, str. 155-167.<br><br><b>Препоручена литература:</b><br>Manuel B. Aalbers, Kenneth Gibb. 2014. Housing and the Right to the City: introduction to the Special Issue International Journal of Housing Policy 14(3): 207-213.<br>Jacobsson, Kerstin (ed). 2015. Urban Grassroots Movement in Central and Eastern Europe, Ashgate, Burlington.                                                                                                                                                                         |

Brenner, N., Marcuse, P., & Mayer, M. (Eds.). 2012. Cities for people, not for profit: Critical urban theory and the right to the city. London: Routledge.

Urban Agenda for the EU. 2016. European Commission, Brussels.

[http://ec.europa.eu/regional\\_policy/en/policy/themes/urban-development/agenda/](http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/urban-development/agenda/).

|                                    |                                |                                |
|------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|
| <b>Број часова активне наставе</b> | <b>Теоријска настава: 15x1</b> | <b>Практична настава: 15x1</b> |
|------------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|

**Методе извођења наставе:** предавања, дискусије, радионице

**Оцена знања (максимални број поена 100)**

| Предиспитне обавезе        | Поена | Завршни испит | Поена |
|----------------------------|-------|---------------|-------|
| активност у току предавања | 15    | писмени испит |       |
| практична настава          | 15    | усмени испт   | 50    |
| колоквијум-и               |       | .....         |       |
| семинар-и                  | 20    |               |       |

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

\*максимална дужна 2 странице А4 формата